

Kunnskapsstatus

Når velferd er til salgs

Fafo, 29. mai 2019

Jon Helgheim Holte

Hva vi vet om effektene av private velferdsløsninger?

- Kvalitet, kostnader, arbeidsvilkår, mangfold, innovasjon og segregering
- Litteraturgjennomgang
  - Oversiktsartikler
  - Egne litteratursøk
    - Fritt brukervalg
    - Norsk litteratur

Kostander

- Direkte kostnader
  - Ingen entydig sammenheng mellom private velferdsløsninger og de direkte kostnadene knyttet til driften av tjenestene.
  - *Konkurransetsetting* av velferdstjenester gir 0,2 prosent reduksjon i snitt for studier i perioden 2000-2014, i følge Petersen et al. (2018)
- Transaksjonskostnader
  - Ex-ante og ex-post
  - Blir sjeldent målt i empiriske studier

Kvalitet

- Ulike kvalitetsmål
  - Strukturell
  - Prosessuell
  - Resultat
  - Brukertilfredshet
- Ingen entydig sammenheng mellom private velferdsløsninger og kvaliteten på tjenestetilbudet i henhold til de indikatorene som er hyppigst brukt for å måle kvalitet
- **Kvalitet måles sjeldent på en dekkende måte i empiriske studier**

Kvalitet og kostander

- Nesten ingen studier har målt kvalitet og kostnader *samtidig*.
- Derfor er evidensgrunnlaget for å konkludere i spørsmålet om private velferdsløsninger gir økt eller redusert kostnadseffektivitet (som avhenger av forhold mellom kvalitet og pris), svært begrenset.
- «Får vi mer eller mindre 'velferd' igjen for pengene ved å inkludere private aktører i markedet for velferdstjenester?»

Lønns- og arbeidsvilkår og segregering

- Det er en tydelig tendens til at private velferdsløsninger bidrar til å presse ned lønns- og arbeidsvilkårene for de ansatte.
- Det er også en tydelig tendens til at private velferdsløsninger, særlig ordninger med fritt brukervalg, gir økt segregering.

Mangfold og innovasjon

- Resultatene fra den foreliggende forskningen viser at private velferdsløsninger har bidratt til økt mangfold og innovasjon i noen tilfeller, men at det ikke er noen automatikk i at det alltid skjer

Konklusjon

- Kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt – særlig for kvalitet og kostnader
- Behov for mer forskning

